

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 18Csp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123319119
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123319119.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou v spore žalobcu: Inkasáreň s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 777 974, v konaní zast. Mgr. Zuzanou Bírovou, advokátkou, so sídlom Americká 2, 831 02 Bratislava-Nové Mesto, IČO:30 849 837, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. B. XXXX/XX, XXX XX A. A., o zaplatenie 89,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 89,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,00 % ročne zo sumy 89,90 Eur od 19. 11. 2022 do zaplatenia, a náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 1,80 Eur, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným súdu dňa 10. 05. 2023, domáhal v upomínacom konaní uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 89,90 Eur s príslušenstvom, ktorý odôvodnil tým, že žalovaný sa dňa 18. 11. 2022 o 12:47 hod. na linke č. 068 č. vozidla 4231 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom, t.j. cestoval bez platného cestovného lístka. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 0,90 Eur a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy vo výške 89,00 Eur na mieste. Kontrolujúcou osobou právneho predchodcu žalobcu – Dopravným podnikom Bratislava bolo dňa 18. 11. 2022 vystavené hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22011339 (variabilný symbol - hlásenka). Zmluvou o postúpení pohľadávok, uzatvorenej medzi Dopravným podnikom Bratislava, IČO: 00 492 736, a žalobcom bola predmetná pohľadávka postúpená na žalobcu. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na § 2a ods. 2, § 8 ods. 5 a 6 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, § 2, § 14 ods. 1 písm. d), § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, bod A.3.1 v spojení s bodom A.5.3 písm. f), bod A.14.3, bod 14.4, bod 14.7 prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v bratislavskom kraji (ďalej len „prepravný poriadok“), vyhláseného a zverejneného právnym predchodcom žalobcu v zmysle zákona č. 514/2009 Z. z. a podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a na § 760 Občianskeho zákonníka. Žalobca doporučeným listom zo dňa 23. 03. 2023 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky. Právny zástupca žalobcu vyzval doporučeným listom zo dňa 12. 04. 2023 žalovaného na úhradu pohľadávky. Preto si žalobca uplatnil aj náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného 2 x 1,80 Eur, spolu 3,60 Eur. Žalobca si uplatnil aj nárok na zákonný úrok z omeškania od 19. 11. 2022, od ktorého dňa je v omeškaní s uhradením cestovného a sankčnej úhrady.

2. Žalobca ako listinné dôkazy označil a súdu predložil výpis z obchodného registra žalobcu, hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22011339, prepravný poriadok integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky, predžalobnú výzvu na úhradu dlžnej sumy, elektronický podací hárok k oznámeniu o postúpení pohľadávky, elektronický podací hárok k predžalobnej výzve.

3. Dňa 29. 05. 2023 vydal Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní platobný rozkaz sp. zn. 38Up/886/2023, ktorý však žalovanému nebolo možné doručiť do vlastných rúk. Následne žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), v dôsledku čoho sa s poukazom na § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov platobný rozkaz zrušil a v konaní sa ďalej pokračovalo na Okresnom súde Banská Bystrica, kde bol spis následne zaevidovaný pod spisovou značkou 18Csp/17/2023.

4. Nakoľko si žalovaný na adrese trvalého pobytu, evidovaného v Registri obyvateľov SR, platobný rozkaz spolu s prílohami neprevzal, a súdu sa lustráciou v Registri obyvateľov SR, v Sociálnej poisťovni, v Evidencii väzňov, dopytom na príbuzných ani prostredníctvom polície nepodarilo zistiť skutočný pobyt žalovaného, súd postupoval podľa § 116 ods. 2 prvá veta CSP, t. j. žalobu spolu s prílohami, vrátane výzvy na vyjadrenie sa k žalobe formou uznesenia sp. zn. 18Csp/17/2023 zo dňa 14. 07. 2023, doručoval žalovanému formou zverejnenia oznámenia na úradnej tabuli súdu od 27. 07. 2023 do 11. 08. 2023 a na webovej stránke súdu. V zmysle § 116 ods. 2 druhá veta CSP potom súd považoval žalobu, vrátane príloh a ostatných doručovaných listín, za doručeníu po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

5. V ustanovení § 151 ods. 1 CSP je zakotvená právna domnienka, podľa ktorej platí, že skutkové tvrdenia strany sa považujú za nesporné, ak ich protistrana výslovne nepoprela, t. j. ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila, resp. ak ju síce poprela, avšak neúčinne. V danom prípade sa žalovaný k žalobe vôbec nevyjadril, ani nevyužil žiadne prostriedky procesnej obrany, t.j. skutkové tvrdenia žalobcu, uvedené v žalobe, nepoprel.

6. Súd rozhodol vo veci na základe skutkových tvrdení a listinných dôkazov predložených žalobcom bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP a § 297 písm. b) CSP, nakoľko ide v konaní o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu neprevyšuje 1 000,00 Eur.

7. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so žalobcom predložených listinných dôkazov, resp. listinných dôkazov, uložených v registri OpP tunajšieho súdu, pričom zistil tento skutkový stav.

8. Z hlásenia právneho predchodcu žalobcu o porušení tarifných a prepravných podmienok s var. symbolom 22011339 zo dňa 18. 11. 2022 súd zistil, že žalovaný cestoval dňa 18. 11. 2022 v čase o 12:47 hod. linkou č. 68, č. voza 4231 v úseku zastávok Bulíková – Ekonom. univerzita bez cestovného lístka s tým, že cestovné bolo v sume 0,90 Eur a postih v sume 89,00 Eur. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 06. 2021 postúpil pôvodný veriteľ (Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť) na žalobcu pohľadávku voči žalovanému, ktorá vznikla z titulu vyúčtovaného cestovného s prirážkou. Uvedenú skutočnosť oznámil pôvodný veriteľ, zastúpený žalobcom, žalovanému oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 03. 2023, odoslanou podľa ePotvrdenky na poštovú prepravu dňa 27. 03. 2023. Následne žalobca predžalobnou výzvou zo dňa 12. 04. 2023, odoslanou podľa ePotvrdenky na poštovú prepravu dňa 14. 04. 2023, vyzval žalovaného na úhradu dlžnej čiastky.

9. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej doprave“) cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

10. Podľa § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný preukázať sa dokladom totožnosti

na zaznamenanie identifikačných údajov potrebných na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

11. Podľa § 17 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej doprave tarifa upravuje sadzby základného cestovného a príplatkov k nim.

12. Podľa § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

13. Podľa článku A.3.2 prepravného poriadku cestujúci uzatvára s dopravcom Zmluvu momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu. Nastúpením do dopravného prostriedku cestujúci potvrdzuje, že sa oboznámil s podmienkami prepravy obsiahnutými v PP IDS BK. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcovi určené cestovné a povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí Zmluvy. Právo na prepravu v IDS BK má iba cestujúci s platným cestovným lístkom, ak spĺňa podmienky uvedené v PP IDS BK.

14. Podľa článku A.14.3 prvá veta prepravného poriadku cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia, predložiť ku kontrole platný cestovný lístok alebo jeho nosič (BČK, VIK, mobilná aplikácia) a cestujúci, ktorý si uplatňuje zľavnené cestovné, aj preukaz na zľavu cestovného.

15. Podľa článku A.14.4 prepravného poriadku cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 PP IDS BK nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

16. Podľa článku A.14.7 prepravného poriadku sadzby sankčných úhrad sú uvedené v Ceníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK. Sadzba sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi PP ZSSK.

17. Podľa prílohy č. 1 – Cenník č. 9 (sadzby sankčných úhrad) k prepravnému poriadku, základná sadzba za cestovanie bez platného cestovného lístka predstavuje 89,90 Eur. Sadzba obsahuje aj cestovné v hodnote 0,90 Eur.

18. Podľa ustanovenia § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca dopravil do miesta určenia riadne a včas.

19. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

20. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd považoval za preukázané, že žalovaný nástupom do dopravného prostriedku Dopravného podniku Bratislava, akciová spoločnosť, uzatvoril s týmto subjektom zmluvu o preprave osôb podľa § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka, čím bol povinný

dodržiavať prepravné a tarifné podmienky príslušných ustanovení zákona. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že žalovaný cestoval dňa 18. 11. 2022 o 12:47 hod. na linke č. 068 č. vozidla 4231 v úseku zastávok Bulíková – Ekonom. univerzita bez platného cestovného lístka, čím porušil povinnosť ustanovenú v § 14 ods. 1 písm. d) zákona o cestnej doprave ako aj prepravný poriadok. Je pritom nepochybné, že žalovaný si musel byť vedomý toho, že za prepravu je povinný platiť cestovné a že v prípade kontroly cestovných lístkov je povinný sa preukázať platným lístkom.

24. Súd preto žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 89,90 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 0,90 Eur ako základného cestovného, a zo sumy 89,00 Eur ako prirážky (pokuty) k cestovnému, na ktoré vznikol žalobcovi nárok v zmysle § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave v spojení s článkom A.14.4 prepravného poriadku a prílohou č. 1 – Cenník č. 9 (sadzby sankčných úhrad) k prepravnému poriadku. Na zaplatenie tejto sumy má žalobca právo v nadväznosti na zmluvné postúpenie pohľadávky podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ako to vyplýva z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok, čím mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v predmetnom spore.

25. Súd priznal žalobcovi v súlade s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 1,80 Eur, ktoré predstavujú poštovné za predžalobnú výzvu zo dňa 12. 04. 2023, vynaložené ktorého je preukázané ePotvrdenkou zo dňa 14. 04. 2023.

26. Súd ale nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na náhradu nákladov vynaložených na poštovné vo výške 1,80 Eur v súvislosti so zaslaním oznámenia žalovanému o postúpení pohľadávky, keď tieto náklady nevyhodnotil ako náklady spojené s uplatnením žalovanej pohľadávky podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale ako náklady spojené s dispozičným (dobrovoľným) úkonom veriteľa s jeho pohľadávkou, ktorý priamo nesleduje uplatnenie pohľadávky voči dlžníkovi. Uvedené náklady tak nemajú priamy súvis s uplatnením (vymáhaním) pohľadávky. Preto súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

27. Súd priznal žalobcovi právo aj na úrok z omeškania vo výške 7,00 % ročne z dlžnej sumy, ktorý bol žalobcom uplatnený v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to odo dňa 19. 11. 2022, t. j. počnúc dňom, nasledujúcim po dni vykonanej kontroly, vyplývajúcom z hlásenia o porušení tarifných a platobných podmienok.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Súd v danom prípade priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, t.j. 100 %, keďže žalobca bol neúspešný len v nepatrnej časti príslušenstva žalovanej sumy (t. j. v poštovnom v sume 1,80 Eur). V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania (III. výrok rozsudku). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Z tohto dôvodu určil súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa

odatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.